

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/60/2015
Identifikačné číslo spisu:	4613010274
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4613010274.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 28. júla 2016 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci proti obvinenému S. C. , pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s použitím § 138 písm. h/ Tr. zák. o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo dňa 4. decembra 2014, sp. zn. 4 To 104/2014 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného S. C. s a o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany z 25. júna 2014, sp. zn. 1T 81/2013, bol obvinený S. C. uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s použitím § 138 písm. h/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že:

v priebehu doby od mesiaca máj 2012 do 08,52 hodiny dňa 19.06.2012 v T. na Ulici K. v objekte bývalej T. budovy ako konateľ S. N. s.r.o. T., na základe ústnej dohody so stavebníkom Ing. K. C., konateľkou J. I. s.r.o. T. o uzavretí zmluvy o dielo ako zhotoviteľ stavby, ústne bez riadne písomne uzatvorenej pracovnej zmluvy, bez vedomia stavebníka a pred nadobudnutím právoplatnosti stavebného povolenia, vydaného Mestom T. dňa 13. júna 2012 pod číslom konania 2012/VÝST.03574-K na „Stavebné úpravy objektu bývalej T. budovy na zdravotné stredisko s polyfunkciou“, za vopred dohodnutú hodinovú mzdu poveril S. H., nar. XX. V. XXXX a jeho syna N. H., vykonávaním búracích prác, hoci im nevykonali povinné vstupné školenie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, nevykonali potrebné opatrenia, vrátane zabezpečenia prevencie, potrebných prostriedkov a vhodného systému riadenia, navyše bez podrobnej prehliadky rekonštruovaného objektu a jeho statického posúdenia, bez stálego dozoru zodpovedného pracovníka, bez prieskumu stavu objektu a vypracovania technologického postupu búracích prác, pričom S. H. a N. H. na základe jeho ústnych pokynov a s jeho vedomím neodborne uskutočňovali búracie práce, počas ktorých odstránili konštrukčné prvky schodiska - spodnú schodnicu a nosné murivo, v dôsledku čoho dňa 19. júna 2012 o 8,52 hod. došlo k pádu nástupného ramena schodiska vedúceho z prízemia na prvé poschodie, ktoré S. H. priváľilo a boli mu spôsobené podľa znaleckého posúdenia mnohonásobné poranenia na tele s drvivým poranením panvy s

polytraumou, na následky ktorých S. H. dňa 19. júna 2012 o 14,03 hod. v Nemocnici s poliklinikou n. o. T., zomrel, obvinený S. C. porušil ustanovenia § 62 ods. 1, 2, § 63 ods. 1, 2 Výhlášky Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 374/1990 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach, ustanovenie § 6 ods. 1 písm. i/, písm. n/, písm. q/, ods. 2 písm. a/, ods. 7, ods. 9, § 7 ods. 1 písm. a/ Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj § 147 Zákona NR SR č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce.

Okresný súd uložil obvinenému S. C. podľa § 149 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní dva roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a Tr. zák. súd výkon trestu odňatia slobody obvinenému podmiennečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu v trvaní troch rokov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. súd uložil trest zákazu činnosti vykonávať akúkoľvek podnikateľskú činnosť v oblasti stavebníctva na dobu päť rokov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bol obvinený zaviazaný k povinnosti na náhradu škody poškodenej strane C. U. N., a.s. D. vo výške 2.925,13 Eur a poškodenú D. H. odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie (§ 288 ods. 1 Tr. por.).

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal obvinený odvolanie, ktorým sa domáhal oslobodenia spod obžaloby s odôvodnením, že nebolo preukázané jeho zavinenie a ani príčinná súvislosť medzi jeho konaním a následkom - smrťou poškodeného S. H..

V nadväznosti na to Krajský súd v Nitre uznesením zo 4. decembra 2014, sp. zn. 4 To 104/2014 podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného zamietol.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal obvinený v zákonnej lehote dovolanie s tým, že právoplatným uznesením krajského súdu a predchádzajúcim rozsudkom Okresného súdu Topoľčany bol porušený zákon v jeho neprospech z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 odsek 1 písmeno i/ Trestného poriadku a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací toto rozhodnutie zrušil.

V písomnom odôvodnení dovolania obvinený namietal, že nie je pravdou, že ako konateľ spoločnosti S. N. bez vedomia investorky vykonával stavebné, resp. búracie práce a následkom jeho konania bolo spôsobené smrteľné zranenie poškodenému S. H.. Dohoda s investorkou Ing. K. C. vznikla pred podpisom zmluvy o dielo a teda pomocné práce na stavbe boli vykonávané pred jej uzatvorením. O stave staveniska mali všetci zúčastnení rovnocenné informácie.

Za rozhodujúcu skutočnosť považuje konanie samotného poškodeného, „ktorý napriek upozorneniam technického dozoru na nesprávnosť technologického postupu túto výstrahu nerešpektoval, správal sa nezodpovedne" do takej miery, že sám sebe zapríčinil smrť. Ďalšou príčinou, podľa jeho názoru bol neodborne a nedostatočne spracovaný realizačný projekt, čo vyplýva z výsluchu statika a ďalších osôb, „ktorí realizovali projektovú dokumentáciu". V tejto súvislosti obvinený poukázal najmä na výpoveď znalca X.. Zranenie poškodeného spoluzavinila aj investorka Ing. K. C., „ktorá odignorovala všetky povinnosti, ktoré sa jej týkajú ohľadom stavby". Preto on sám nemohol mať ani povinnosť a ani možnosť predvídať porušenie alebo ohrozenie chráneného záujmu.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Topoľčany vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedla, že podľa jej názoru nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Namietané uznesenie Krajského súdu v Nitre a jemu predchádzajúci rozsudok okresného súdu považuje za rozhodnutia zákonné a zavinenie obvineného za preukázané bez akýchkoľvek pochybností. Poukázala na skutočnosť, že to bol práve obvinený, ktorý ako konateľ právnickej osoby na základe ústnej dohody s

prísľubom následného uzatvorenia písomnej pracovnej zmluvy poveril poškodeného a jeho syna vykonávaním stavebných prác. Tieto práce vykonávali na základe pokynov obvineného, ktorý ich kontroloval a poskytoval im dohodnutú odmenu. Prokurátorka poukázala tiež na skutočnosť, že stavebné práce vrátane prác búracích boli realizované nekvalifikovanou osobou ešte pred právoplatnosťou stavebného povolenia, bez riadneho spracovania technologického postupu prác a bez stáleho dozoru zodpovedného pracovníka. Bolo tiež preukázané, že obvinený porušil aj ďalšie povinnosti vyplývajúce z predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Prokurátorka preto navrhla aby dovolací súd dovolanie obvineného S. C. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Rovnopis dovolania obvineného bol v zmysle § 376 Tr. por. doručený aj poškodenej D. H., ktorá v písomnom vyjadrení uviedla, že nesúhlasí s tvrdením obvineného, že jej manžel si smrť spôsobil vlastným zavinením. S prerábaním stavby sa nemalo začať bez povolenia statikov. Poukázala na skutočnosť, že obvinený zamestnal jej syna, avšak bez riadnej zmluvy a v závere svojho vyjadrenia uviedla, že je zdravotne ťažko postihnutou osobou s nízkym finančným príjmom.

Dovolaateľ namietal, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a z tohto dôvodu došlo, podľa jeho názoru k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie obvineného S. C. nie je dôvodné.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) je viazaný zisteným skutkovým stavom veci tak, ako ho ustálili sudy nižšej inštancie. Podľa citovaného ustanovenia môže byť dovolacím dôvodom len skutočnosť, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom však správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Ako je to zrejmé z obsahu dovolania obvineného jeho námietky smerujú voči skutkovým okolnostiam daného prípadu. Námietky obvineného k obsahu a rozsahu vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov a námietky k hodnoteniu dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá jeho predstavám svojim obsahom nenapĺňajú nielen dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ale ani žiaden iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len potrebné vyšetrovanie v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolací súd je preto viazaný zistením skutkového stavu veci, ako ho zistil a ustálil okresný súd. V predmetnej trestnej veci to znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce zistenie, podľa ktorého u

obvineného S. C. došlo tak zo strany okresného, ako i krajského súdu k vysloveniu záveru, že jeho konanie naplnilo všetky zákonné znaky prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s použitím § 138 písm. h/ Tr. zák.

Najvyšší súd len dodáva, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ nemôže naplniť ani poukaz na to, že v predmetnom konaní nebola preukázaná subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž nepredstavuje nič iné, ako vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu. Tento vzťah nie je možno skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak, ako sa navonok prejavil v jeho konaní, ktorý je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Inak povedané zavinenie, ako subjektívna stránka trestného činu je vždy preukazované na základe konkrétnych skutkových okolností, ktoré ale v konaní o dovolaní nie je možné preskúmať.

Len marginálne treba konštatovať, že súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní vykonal všetky dostupné a potrebné dôkazy nevyhnutné na jeho rozhodnutie, riadiac sa pritom zásadou, že s rovnakou starostlivosťou treba objasňovať okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako i okolnosti svedčiace v jeho prospech.

Na základe takto vykonaného dokazovania a vyhodnotenia dôkazov v súlade so zásadou uvedenou v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por. dospel prvostupňový súd k správne záveru, že z vykonaných dôkazov vyplýva záver, že žalovaný skutok naplnia znaky prečinu usmrtienia z nedbanlivosti.

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého i druhého stupňa v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. vyslovili, ktoré skutočnosti vzali za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opreli a akými úvahami sa správali pri hodnotení vykonaných dôkazov. Spôsobu, ktorým súd prvého stupňa a následne i odvolací krajský súd hodnotili vykonané dôkazy, nemožno podľa názoru najvyššieho súdu nič vytknúť.

Na základe vyššie uvedeného možno zhrnúť, že dovolaním nie je možné primárne napádať skutkové okolnosti prípadu a na základe toho vyvodzovať nesprávnu kvalifikáciu skutku. Zákon v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. pripúšťa možnosť podania dovolania len v prípade, kedy na základe správne a úplne zisteného skutkového stavu veci bolo použité nesprávne právne posúdenie skutku alebo z dôvodu, že rozhodnutie bolo založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Keďže z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného S. C. nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.